

bilo treba ogromnih prostorov in silnega kapitala, da bi vse spravil pod jedno streho. Poleg tega ni mogoče jedni osebi tako obširnih stvari nadzorovati in poleg tega zasledovati vse nove podrobnosti in konkurenca je tako silna in cene tako občutljive k vsakemu ponižanju cene izdelave, da ti zavodi, ki so v vsem dovršeni, ne morejo različnosti na kak uspeh.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Cvetje iz vrtov sv. Frančiška. Tega pobožnega lista smo dobili zadnje dni prvo številko letošnjega letnika. Ta zvezek ima več zanimivih in tudi poučnih pobožnih razprav, kakor razlaganje rožnega venca, življenje sv. Leonarda Poztomavriškega in pa razlaganje Očenaša učenega Tomaža Akvinskoga. Ta list, ki velja za vse leto le 70 kr. in izide dvajstokrat, je pisan v jako dobrem jeziku in na platnicah pa ima gospoda Škrabca jako učene jezikovne razprave, katere vzbujajo zanimanje učenega sveta.

Novice.

+ Gospa Marija Murnik.

Preminola je dne 20. t. m. občečislana slovenska žena, uzor prave rodoljubkinje, preblagorodna gospa Marija Murnik, soproga ces. svetnika Ivana Murnika. Pokojnica je bila rojena leta 1845. v Ljubljani kot hči gospoda Janez Nep. Horaka, kateri je lani umrl in katerega blagodejno delovanje je še dobro v spominu v našem mestu. Leta 1850. jej je umrla mati. Leta 1870. se je poročila z gospodom ces. svetnikom Ivanom Murnikom. Pokojnica storila je za narodne namene toliko, kot pred njo še nobena Slovenka ne. Bila je iskrena podpirateljica vseh narodnih društev. Pospeševala je teh blage namene ob raznih prilikah s svetom in dejanjem. Kot ljubeznjiva in vsestranski zvedena in spretna slovenska žena popela se je že pred leti do vloge voditeljice narodnega ženstva ljubljanskega, katerega je s svojim uzornim rodoljubjem vselej in povsod vspodbujala k odločni narodni zavesti. Delovanje pokojne rodoljubkinje more prav ceniti še le tisti, ki pozna, kake razmere so vladale še pred par desetletji pri nas. Naše ženstvo boljših stanov je bilo, skoro rekli, bi skozi in skozi ponemčeno in je močno oviralo narodni napredek. Ženstvo je pa v narodnem oziru silnega pomena. Kar mati vcepi otroku, to mu rado ostane do smrti. Ni dolgo tega, ko je naš krasni spol po mestih se občno še sramoval slovenščine. Da so se razmere izboljšale, je v velikem delu pokojnice zasluga. Neumorno je delovala za narodno zavest mej ženstvom. Gledala je vedno, da več omikanega ženstva pridobi za narodno stvar. Skrbela je za povzdigo našega narodnega društvenega življenja in baš mnogo pripomogla, da je naš krasni spol se vnel za našo narodno stvar in milo slovenščino. Ženska v taci stvareh lahko več stori nego moški, in zato lahko rečemo, da bi brez njene pripomoči gotovo še ne bilo naše društveno življenje na taki stopinji, kakor je sedaj. Ker se je rodoljubje iz

Ljubljane razširjevalo tudi mej ženstvo po ostali Sloveniji, lahko rečemo, da pokojnice delovanje nima pomena le za Ljubljano, temveč za slovenski narod sploh. Prezgodaj preminola blaga pokojnica je tudi neumorno delovala na polji krščanskega usmiljenja. Bila je prava mati stoternim siromakom, osobito revni mladini. S svojim dobrim srcem in požrtovalnim delovanjem varovala je marsikoga večje bede. V srcih teh ostane jej prehvaležen spomin. Narodna društva posebej in narod slovenski v obče pa še celo ne bo nikdar zabil pretlage pokojnice in njenih prevelikih zaslug, temveč jo bodo ohranil vedno v častnem spominu. Ob njeni smrti pa nas tolaži to, da je sedaj na Slovenskem več rodoljubkinj, katere so pripravljene po svojih močeh nadaljevati pokojničino delo. Pokojnica sama jih je pridobila in naudušila za dobro stvar. Začeto delo se bode torej nadaljevalo, če tudi se bode semtertja pogrešalo spretno vodstvo njeno. Dolgo, dolgo se bodo poznali sledovi njenega blagodejnega delovanja. Uzorni slovenski ženi bode torej tudi mej nami častni spomin, tam gori v nadzemskih višavah pa večno plačilo za blago in vzgledno delovanje v življenji. — Kaj je bila pokojnica, pokazal je najbolj jasno njen velikanski pogreb dne 21. t. m. kakoršnjega bela Ljubljana že dolgo ni videla. Sploh ni bila menda tako veličastno pokopana doslej še nobena slovenska žena, kakor uzorna rodoljubkinja Marija Murnikova. Po ulicah, po katerih se je premikal pogreb, gorele so plinove svetilke ob straneh stalo je pa do pokopališča vse polno občinstva; bil je to pravcati špalir. Na čelu spreveda bili so otroci iz sirotišnice, za temi deklice mestne šole pri sv. Jakobu. Potem korakal je „Ljubljanski Sokol“ z zastavo, šišenska čitanica z zastavo, ljubljanska čitalnica z zastavo, pevsko društvo „Slavec“ z zastavo, pevsko društvo „Ljubljana“, klub slov. biciklistov „Ljubljana“, deputacija „Dramatičnega društva“ in za temi, kar je bilo v celem sprevedu najlepše dolga vrsta (do 100 parov) črno oblečenih narodnih dam, ki so s tem jasno pokazale, kako vedo ceniti zasluge svoje prerano umrle voditeljice. Za krsto razvrstili so se za sorodniki razni dostojanstveniki, načelniki uradov, zastopniki raznih korporacij itd. itd. Tudi z dežele opazili smo več rodoljubov v sprevedu, kakor iz Kranja, Radovljice, Vrhnike itd. itd. Iz Radovljice prišla je tudi deputacija gasilnega društva, za katero si je pokojnica stekla mnogo zaslug. — Vencev položilo se je vseh na krsto vrle rodoljubkinje štiriinštirideset, katerih jih je imelo devetindvajset krasne trakove z nastopnimi napisi: Neutolažni soprogi svoji Mariji; rodbina Horakova; nepozabni teti žalujoči netjaki; poslednji pozdrav rodbina Culat; člani trgavske in obrtnijske zbornice; društvo „Narodni dom“ neumorni pokroviteljici; hvaležni „Sokol“ prvi rodoljubkinji svoji dobrotnici; revne učenke Št. Jakobske šole blagi dobrotnici; klub slov. biciklistov „Ljubljana“ svoji dobrotnici; „Dram. društvo“ diki slovenskih dam; čital. Ljubljanska uzorni domorodkinji; čitalnica Šišenska svoji kumici; družba sv. Cirila in Metoda; zaveza gasilnih društev kranjskih; rodbina Hribarjeva; obitelj Grasselli verni prijateljici; rodbina Hren; rodbina Macakova v Trstu nepozabljeni prijateljici; rodbina Perdanova; c. kr. kmetijske družbe odborniki; Familie Dralka; Marija Poljanec preblagi prijateljici; deželni uradniki v znak sožalovanja; rodbina Pirčeva; dem hochverehrten Mitglieder der Studenten- und Volksküche; rodbina Ferd. Souvanova; rodb. Fran Ks. Souvanova; Letzter Gruss — Balbine Smole; zadnji pozdrav — rodbina